LEIPZIG UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND MANAGEMENT SCIENCE

International Scientific Conference

ECONOMY AND SOCIETY: MODERN FOUNDATION FOR HUMAN DEVELOPMENT

October 31th, 2016

Proceedings of the Conference

Part II

Leipzig
2016

Organising Committee

Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economics and Management Science, Universitat Leipzig, Germany.
Bernd Süßmuth	Professor, Dr. of Economics, Head of Institute of Empirical Economic Research
Andrzej Pawlik	Profesor, dr hab., Head of the Institute for Entrepreneurship and Innovation, University named after Jan Kochanowski in Kelnts, Poland.
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine.
Ekaterine Natsvlishvili	Associate Professor, Dr. of Economics, Faculty of Business, Consultant of VET Project, National Center of Educational Quality Enhancement, Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University, Tbilisi, Georgia.
Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova.
Jan Žukovskis	Associate Prof., Dr. of Economics, Head of Business and Rural Development Management Institute, Aleksandras Stulginskis University, Kaunas, Lithuania
Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Business Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University, Georgia.
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland.
Shaposhnykov Kostyantin	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea Research Institute of Economy and Innovation, Ukraine.
Yuliana Dragalin	Ph.D, Dr. of Economics, As. Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova.

International Scientific Conference Economy and Society: modern foundation for human development: Conference Proceedings, Part 2, October 31, 2016. Leipzig, Germany: Baltija Publishing. 272 pages.

Each author is responsible for content and formation of his/her materials.

The reference is mandatory in case of republishing or citation.

ISBN 978-9934-8585-8-1

© Leipzig University, 2016

CONTENTS

MODERN ECONOMIC THEORIES AND IT`S ROLE IN THE MODERNIZATION OF SOCIAL AND ECONOMIC SYSTEMS

П'ясецька-Устич С. В.
КОРУПЦІЙНО-ТІНЬОВІ ВІДНОСИНИ І ПОЛІТИЧНІ ЕЛІТИ В УКРАЇНІ 1

Ряба О. І.
ПЕРЕЧИТУЮЧИ СМІТА 3

Рябинина Л. Н.
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ БАНК – КАК РЕГУЛЯТОР
ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНЫХ ОТНОШЕНИЙ В СТРАНЕ 5

Tsybulska E. I.
IMPACT ASSESSMENT OF STRUCTURAL PROPERTIES
OF ECONOMIC SYSTEMS ON INSTITUTIONAL CHANGES OF COUNTRIES
WITH ECONOMIES IN TRANSITION 9

Шерстюкова К. Ю.
ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕНТНОГО МЕХАНІЗМУ
НАДРОКИРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ 11

Якімцов В. В.
ОСОБЛИВОСТІ НЕЛІНІЙНИХ СИСТЕМ З ТОЧКИ ЗОРУ СИНЕРГЕТИКИ 13

WORLD ECONOMY AS A MODERN BASE FOR HUMAN DEVELOPMENT

Калініченко О. Ф.
ГЛОБАЛІЗАЦІЯ: НОВИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ ЛЮДСТВА 16

Павлюк Т. С., Дерев'ягін М. В.
ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄС:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШОЇ СПІВПРАЦІ 18

Стаканов Р. Д.
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗДІЙСНЕННЯ
РЕГІОНАЛЬНОЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ 20

Shevchenko V. Y.
GLOBAL ECONOMIC CONDITIONS
FOR THE BANKING SYSTEMS STABILLITY 22

Yaremovych P. P.
SOZIALE MERKMALE
DES MODERNEN INTERNATIONALEN HANDELSVERKEHRS 24

ECONOMY AND NATIONAL ECONOMY MANAGEMENT: FORMATION OF NATIONAL MODELS OF ECONOMIC SYSTEM

Kravchuk L. S., Yasynska N. A.
DIE REALISIERUNG DER POLITIK
VON DEM HAUSHALTSFÖDERALISMUS IN DER UKRAINE 27

Круглов В. В.
ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ДОГОВОРІВ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАТНЕРСТВА 29

Kukhar O. V.
BIG BUSINESS IN UKRAINE TOWARDS TRANSNATIONALIZATION 32

Kutsmus N. M., Matiushenko O. M.
EXPORT ORIENTATION VS IMPORT DEPENDENCE
OF AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE 34

Лаврентьєв М. М.
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ
ДЕРЖАВНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ В УКРАЇНІ 37

Leshchenko P. A.
RISKS AND PERSPECTIVES OF INFLATION TARGETING IN UKRAINE 39

Мартиненко В. В., Палюх О. М.
МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ
ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ 41

Марчишинець С. М., Марчишинець О. В.
ІННОВАЦІЙНІ КЛАСТЕРИ – МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ 43

Милашко О. Г.
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДИНАМІКИ ДОХОДІВ
НЕКОМЕРЦІЙНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ 46

Міночкіна О. М.
ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ІННОВАЦІЙНОГО
ВИРОБНИЦТВА ЧЕРЕЗ ІНСТИТУЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ СИСТЕМИ ВЛАСНОСТІ 48

Можайкина Н. В., Кущ А. В.
ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ
НЕОИНДУСТРИАЛИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ 53

Олійник А. Д., Колбасін Є. С.
РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВОСТІ ТА ОСНОВНІ
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ В УКРАЇНІ 55

Орлов В. В.
ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ЗЕРНА В УКРАЇНІ Й СВІТІ
ТА РОЛЬ НАСІННИЦТВА ВИСОКИХ ГЕНЕРАЦІЙ У ЙОГО РОЗВИТКУ 57

Romusik I. V.
CONSTRUCTABILITY UKRAINIAN SMALL AND MEDIUM-SIZED BUSINESS 60

Sardak S. E., Samoilenko A. O.
THE CONCEPT OF STATE ECONOMIC POLICY OF REGULATION
OF HUMAN RESOURCES INTERNATIONAL MOVEMENT OF UKRAINE
IN THE CONTEXT OF GLOBAL INTELLECTUALIZATION 62

Khodova Ya. O.
MODERN LOGISTICS MANAGEMENT BUSINESS PROCESSES
OF INDUSTRIAL ENTERPRISES 64

Шедяков В. Е.
СОЦИАЛЬНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ КАК УСЛОВИЕ
ПРОДУКТИВНОЙ ОСНОВЫ ГАРМОНИИ ИНТЕРЕСОВ 66

Шенгелиа К. Ч.
РОЛЬ ПРЯМЫХ ИНОСТРАННЫХ ИНВЕСТИЦИЙ
И ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ ЭКОНОМИКИ ГРУЗИИ 68

Мартиненко В. В., к.е.н., доцент,
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Київська область,Україна
Палюх О. М., к.е.н.,
Міністерство фінансів України
м. Київ, Україна

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСУВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Забезпечення ефективності розвитку економіки в умовах дефіциту фінансових ресурсів держави є головною метою державного фінансування. Тому кінцевим результатом державного фінансування економіки, як процесу розподілу та перерозподілу бюджетних коштів, є його безпосередня або опосередкована фінансова підтримка з метою забезпечення позитивної динаміки розвитку.

У системі показників, що характеризують ефективність державного фінансування, можна виокремити наступні (табл. 1).

Таблиця 1

Показники ефективності державного фінансування

Показники	Значення та особливості обчислення
Показники комерційної (фінансової) ефективності	Враховують фінансові результати реалізації бюджетної політики безпосередніх учасників бюджетних програм
Показники бюджетної ефективності	Відображають наслідки здійснення проекту для державного, обласного чи місцевого бюджетів, надходження та витрачання коштів
Показники економічної ефективності	Виходять за рамки прямих фінансових інтересів учасників бюджетного процесу та стосуються переваг для суспільства
Показники соціальної ефективності	Відображають наслідки здійснення проекту для розвитку сільських територій в частині екологізації, ресурсозбереження
Показники регіональних особливостей соціально-економічного розвитку	Враховують множину результатів реалізації бюджетної програми (проекту) його безпосередніх учасників на регіональному рівні

Джерело: систематизовано за відомими даними [1; 2; 3]

За аналітичними показниками це: обсяг бюджетних надходжень на душу населення, обсяг бюджетних соціальних витрат (у розрізі видатків) з порівнянням показників за регіонами, а також їх динаміки, динаміку обсягу і структури податкоспроможності тощо. Показники ефективності бюджетних програм визначаються з урахуванням різних методологічних підходів: відповідно до вимог Бюджетного кодексу України [4]; з урахування вимог окремих параметрах фінансової і продовольчої безпеки регіонів і країни; за розрахунком і аналізом коефіцієнтів кожного виду і напрямку бюджетних програм [5].

Як вважають Ф. Журавка та Н. Овчарова, оцінка ефективності якщо і здійснюється, то досить рідко та для окремо взятої програми і проводиться відповідно до бачення конкретного замовника, а тому є виключно суб'єктивною та непрозорою. Це пояснює вкрай низьку результативність бюджетних видатків, відсутність зв'язку між обсягами витрат і фактичним ефектом з позиції тих чи інших показників, що характеризують державне фінансування економіки [6, с. 204].

Нині більшість країн зменшує чисельність результативних показників виконання бюджетних програм з метою спрощення як процедури отримання необхідної інформації, так і безпосередньо самого аналізу ефективності видатків; деякі взагалі відмовляються від ідеї комбінації кількісних та якісних показників результативності як інструменту оцінки ефективності бюджетних видатків [7].

Наприклад, досвід Швеції у впровадженні механізму програмно-цільового управління видатками засвідчив, що, збирання великого об'єму інформації не означає і не гарантує можливості ефективного її використання при розподілі обмежених фінансових ресурсів [8].

Таким чином, показники результативності державного фінансування мають відігравати ключову роль у процесі прийняття рішення щодо розподілу обмежених фінансових ресурсів. Оптимальність використання наявних фінансових ресурсів означає найефективніший алгоритм та напрямок програмно-цільового фінансування за рахунок мінімально можливої кількості задіяних при цьому ресурсів.

Пошук оптимального набору показників результативності бюджетних програм, одночасно з тенденцією до скорочення кількості та спрощення змістового навантаження кожного показника призводять до спроб замінити велику кількість розрізнених хоча і згрупованих за певною ознакою показників одним-єдиним інтегральним показником ефективності.

Іншим підходом, який заслуговує на увагу, є пропозиція К. Ілляшенко, Т. Ілляшенко і Н. Костенко для оцінки ефективності державного фінансування бюджетних програм використовувати показник якості життя людини за формулою:

$$E_{бп} = \frac{\sum_{T=1}^{N} QOL_{баз+T} - QOL_{баз}}{\sum_{t=1}^{Y} B_{t_{диск}}}, \quad (1)$$

де $\sum_{T=1}^{N} QOL_{баз+T}$ – кумулятивний ефект зростання якості життя населення за весь час дії чинників, що стали наслідком реалізації бюджетної програми (*N* років);

$QOL_{баз}$ – якість життя населення у базовому році (році, що передував року початку реалізації бюджетної програми);

$\sum_{t=1}^{Y} B_{t_{диск}}$ – сума дисконтованих видатків бюджету за роками реалізації програми, *t*-років [7, с. 861].

Важливими для формування методичних підходів щодо оцінки ефективності державного фінансування економіки є дослідження, проведене Н. Апатовою та Р. Меджитовою, присвячене питанням оцінки ефективності бюджетного процесу. Розроблена цими науковцями система показників може бути використана при оцінюванні ефективності бюджетного процесу на загальнодержавному рівні. Для проведення оцінки ефективності державного фінансування Н. Апатова та Р. Меджитова пропонують використовувати наступні показники: рівень точності поточних планових обґрунтувань здійснених видатків за деякий період часу; ступінь точності планово-розрахункових обґрунтувань виконання доходної частини бюджету; показник фінансової продуктивності бюджету; коефіцієнти збалансованості бюджету, економічної та соціальної ефективності бюджету [9].

Загалом, в українській науковій літературі проблема оцінювання ефективності державного фінансування економіки розглядається через призму оцінки ефективності використання бюджетних коштів. В умовах обмеженості державних фінансових ресурсів проблема досягнення ефективності державного фінансування набуває

особливої актуальності, бо вони є основою формування фінансового стану держави, забезпечення її стабільності.

Література:

1. Дем'яненко М.Я. Державна політика фінансової підтримки розвитку аграрного сектору АПК: монографія [М.Я. Дем'яненко, П.Т. Саблук, В.М. Скупий та ін.]; за ред. М.Я. Дем'яненка. – К.: ННЦ ІАЕ, 2011. – 372 с.
2. Комарова І.В. Державна фінансова підтримка аграрного сектору України: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.08 / І.В. Комарова; Нац. наук. центр «Ін-т аграр. економіки» УААН. – К., 2009. – 20 с.
3. Скрипник А.В. Фактори ризику планування бюджету України / А.В. Скрипник, Т.М. Паянок // Фінанси України. – 2008. – № 6. – С. 31–44.
4. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс] / Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI (зі змінами та доповненнями). – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17
5. Радченко О.Д. Трансдисциплінарність в дослідженні бюджетної політики аграрного сектору [Електронний ресурс] / О.Д. Радченко // Междисциплинарные исследования в науке и образовании. – 2012. – № 1. – Режим доступу: http://www.es.rae.ru/mino/158-1150
6. Журавка Ф.О. Оцінка ефективності реалізації державних цільових програм в соціальній сфері [Текст] / Ф.О. Журавка, Н.В. Овчарова // Бізнес інформ. – 2014. – № 6. – С. 202–206.
7. Ілляшенко К.В. Програмно-цільове фінансування видатків місцевих бюджетів: дискусійні питання оцінки ефективності / К.В. Ілляшенко, Т.О. Ілляшенко, Н.В. Костенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Випуск 5. – С. 857-862.
8. Norman Flynn. Moving to Outcome Budgeting, Paper commissioned for the Finance Committee by the Scottish Parliament Research and Information Group [Electronic recourse]. – Access mode: http://archive.scottish.parliament.uk/business/committees/historic/finance/reports-02/fir02-mob-01.htm
9. Апатова Н.В. Оцінка ефективності місцевих бюджетів / Н.В. Апатова, Р.Ш. Меджитова // Экономика Крыма. – № 4(33). – 2010. – С.104–107.

Марчишинець С. М.,
заступник начальника-начальник відділу транспорту
та зв'язку управління інфраструктури та туризму,
Полтавська обласна державна адміністрація
м. Полтава, Україна
Марчишинець О. В., к.е.н., доцент,
Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка
м. Полтава, Україна

ІННОВАЦІЙНІ КЛАСТЕРИ – МЕХАНІЗМ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ

В умовах ринкової глобалізації економіки швидкий підйом провідних секторів виробництва повинен здійснюватися на основі проведення відповідної кластерної політики, застосування окремих соціально-інтеграційних систем, найефективнішою з яких є інноваційні кластерні об'єднання, виходячи з того, що кластери – один з найважливіших інструментів розвитку регіонів [1; 2; 3; 4]. Кластери в сучасних умовах посилення конкуренції на глобальних ринках являють собою фундаментальну організаційну основу для реалізації ключових принципів становлення національної та